

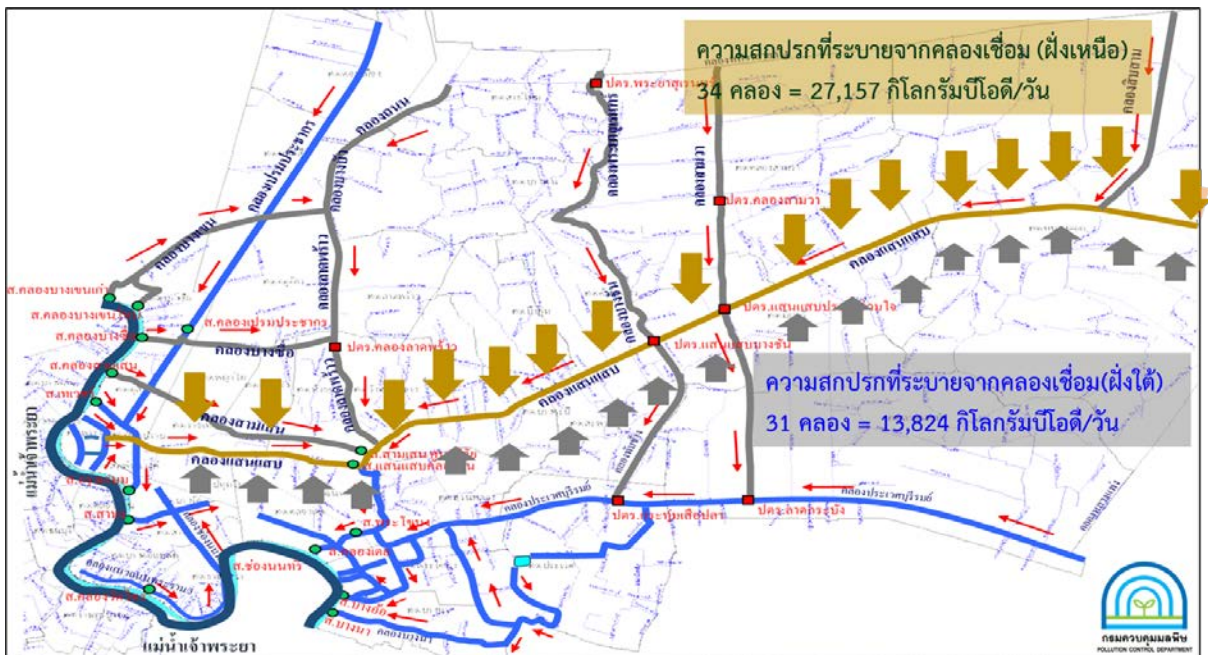
รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ลงพื้นที่ติดตามแนวทางการพัฒนาพื้นที่ฟูลองแสนแสบ

เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2563 เวลา 10.00 น. พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี ลงพื้นที่ติดตามแนวทางการพัฒนาพื้นที่ฟูลองแสนแสบ แนวทางการบริหารจัดการน้ำ การลดความสกปรกของคลองแสนแสบ การจัดการคุณภาพน้ำทั้งจากภาคอุตสาหกรรม มาตรการและความปลอดภัยในการจัดการสัญจรทางน้ำ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายชุมชนริมคลอง โดยมีนายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กรมควบคุมมลพิษ กรุงเทพมหานคร กรมชลประทาน กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมเจ้าท่า กรมธนารักษ์ ร่วมลงพื้นที่ฯ โดยมีพลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้การต้อนรับ ณ สำนักงานเขตบางกะปิ และบริเวณท่าเรือบางกะปิ กรุงเทพฯ พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ ได้กล่าวมอบนโยบายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการตามมาตรการและแก้ไขปัญหาทุกด้านให้เห็นผลเป็นรูปธรรม ดังนี้

1. ให้กรมธนารักษ์ พิจารณาส่งมอบการดูแลคลองแสนแสบให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการพัฒนาและการบริหารจัดการ
2. ให้กรุงเทพมหานคร กรมควบคุมมลพิษ กรมโรงงานอุตสาหกรรม และกรมเจ้าท่า ร่วมพัฒนาพื้นที่ฟูลองแสนแสบในระยะเร่งด่วนให้เป็นไปตามกฎหมายที่มีอยู่ เช่น การขุดลอกดินเลนในคลองที่ตื้นเขิน การควบคุมคุณภาพน้ำทั้ง การตรวจจับความเร็วของการเดินเรือโดยสารขนาดเล็ก และการจัดการปัญหาการรุกร้ำริมคลอง เป็นต้น
3. ให้กรมชลประทานและกรุงเทพมหานคร ร่วมกันบริหารจัดการน้ำให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เร่งรัดขับเคลื่อนโครงการสำคัญของกรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่ง และโครงการบำบัดน้ำเสียตลอดแนวคลองแสนแสบและคลองสาขา
5. ให้กรมเจ้าท่า จัดการจราจรทางน้ำให้ปลอดภัย ไร้มลพิษทางเสียงและกลิ่น

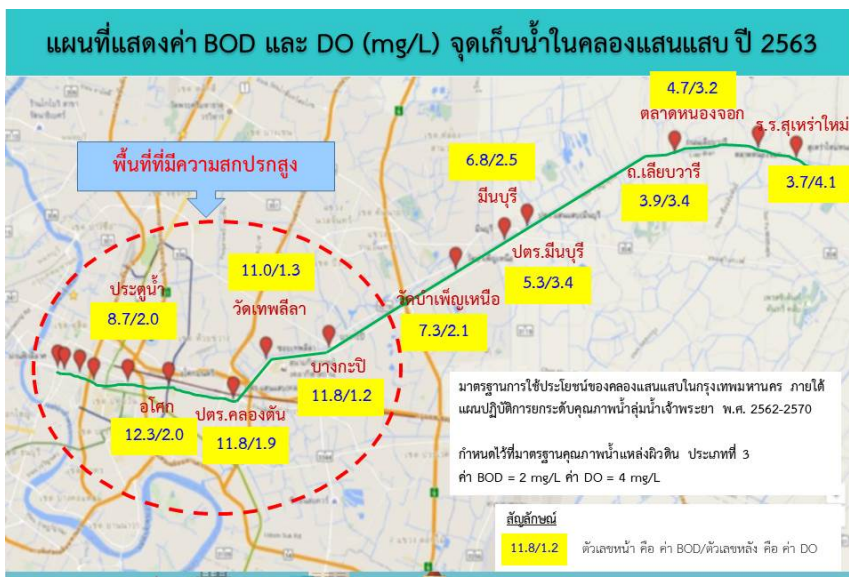

นายประลอง ดำรงค์ไทย อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ กล่าวว่า คลองแสนแสบ เป็นคลองที่ขุด เพื่อเชื่อมแม่น้ำเจ้าพระยากับแม่น้ำบางปะกงเข้าด้วยกัน โดยมีความยาวตลอดคลองประมาณ 72 กิโลเมตร โดยคลองแสนแสบไหลผ่านอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครประมาณ 45.5 กิโลเมตร และมีคลองสาขา 65 คลอง ซึ่งพื้นที่รองรับน้ำของคลองแสนแสบและคลองสาขา ครอบคลุม 21 เขตของกรุงเทพมหานคร (เป็นเขตที่คลองแสนแสบไหลผ่าน 11 เขต) จากการประเมินความสกปรกที่ระบายลงสู่คลองแสนแสบ พบว่า มีประมาณความสกปรกระบายลง 40,981 กิโลกรัมบีโอดีต่อวัน (รูปที่ 1) ซึ่งสูงเกินศักยภาพที่คลองแสนแสบรองรับได้ 4 เท่า

รูปที่ 1 ปริมาณความสกปรกที่ระบายลงคลองแสนแสบ

จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองแสนแสบ โดยตรวจวัดปริมาณความสกปรกในรูปบีโอดี (BOD) และปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ในปี 2563 พบว่า คุณภาพน้ำคลองแสนแสบช่วงตอนใน ได้แก่ จุดประตูน้ำ อโศก ประตูระบายน้ำคลองตัน วัดเทพศิลา และบางกระบือ มีคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม และคุณภาพน้ำมีแนวโน้มดีขึ้น เมื่อผ่าน ประตูระบายน้ำมีนบุรี ไปแล้ว (รูปที่ 2)

รูปที่ 2 คุณภาพน้ำคลองแสนแสบ ในปี 2563

และจากการติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ ริมคลองแสนแสบและคลองสาขา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 จนถึงปัจจุบัน รวมทั้งสิ้น 913 แห่ง พบว่า แหล่งกำเนิดมลพิษ จำนวน 602 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 66) ระบายน้ำทิ้งเป็นไปตามค่ามาตรฐานที่กฎหมายกำหนด และมีแหล่งกำเนิดมลพิษ จำนวน 311 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 34) ระบายน้ำทิ้งเกินค่ามาตรฐานที่กฎหมายกำหนด ซึ่งกรมควบคุมมลพิษอยู่ระหว่างดำเนินการตามกฎหมาย (รูปที่ 3)

รูปที่ 3 การติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ โดยกรมควบคุมมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษ ได้วิเคราะห์และสรุปสาเหตุ/ปัญหาน้ำเสียในคลองแสนแสบและคลองสาขา ดังนี้

1. มีการระบายน้ำเสียลงคลองมากเกินไปกว่าศักยภาพที่คลองจะรองรับได้ แม้ว่าแหล่งกำเนิดฯ จะบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานการระบายน้ำทิ้งแล้วก็ตาม

2. ระบบบำบัดน้ำเสียและระบบรวบรวมน้ำเสีย ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ที่มีการระบายน้ำเสียลงคลอง โดยเฉพาะพื้นที่บ้านเรือนริมคลอง

3. กฎหมายสิ่งแวดล้อมยังบังคับใช้ไม่ครอบคลุมอาคารและสถานประกอบการขนาดเล็ก ทำให้มีการระบายน้ำเสียสะสมลงสู่คลอง และส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำอย่างต่อเนื่อง

กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำแนวทางและข้อเสนอแนะสำหรับการลดปริมาณความสกปรกของ แสบนเสบ ดังนี้

1. ระยะเร่งด่วน

- (1) เพิ่มน้ำต้นทุนเข้ามาในระบบคลอง เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศและคุณภาพน้ำ เช่น การผันน้ำจากแม่น้ำ
- (2) ลดการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดน้ำเสีย (ที่ได้บำบัดแล้ว) โดยการส่งเสริมการนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดดังกล่าวกลับมาใช้ประโยชน์ (ใช้ซ้ำ) พร้อมทั้งยกระดับมาตรฐาน (ค่า BOD) ของคุณภาพน้ำทิ้ง
- (3) ขอให้พิจารณาติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียแบบรวมกลุ่มอาคาร (Cluster) เพิ่มขึ้น เพื่อบำบัดน้ำเสียที่ระบายลงคลองโดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ชุมชนที่อยู่อาศัยหนาแน่น
- (4) สำหรับคลองสาขาที่มีความสกปรกสูง ขอให้พิจารณาติดตั้งระบบเติมอากาศในคลองต่อไป
- (5) ในส่วนของ ทส. จะได้เร่งออกประกาศ ทส. เพื่อบังคับการระบายน้ำทิ้งของแหล่งกำเนิดประเภทอาคารและสถานประกอบการขนาดเล็ก (ปัจจุบันบังคับเฉพาะอาคารและสถานประกอบการขนาดใหญ่) โดยเสนอต่อ กก.คพ. และ กก.วล. โดยเร่งด่วนต่อไป (ปัจจุบันมีค่ามาตรฐานอยู่แล้ว)

2. ระยะยาว

- (1) พิจารณาสับสนุน กทม. ในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียและระบบรวบรวมน้ำเสียให้ครอบคลุมพื้นที่ที่มีการระบายน้ำเสียลงคลองโดยเฉพาะพื้นที่บ้านเรือนริมคลอง ตามแผนของ กทม.
- (2) พิจารณาสับสนุน กทม. ในการก่อสร้างเขื่อน ค.ส.ล. และท่อรองรับน้ำเสียตลอดแนวคลอง เพื่อส่งน้ำเสียไปบำบัดยังระบบบำบัดน้ำเสียรวมของ กทม. ตามแผนของ กทม.
- (3) สนับสนุนและส่งเสริมให้ใช้นวัตกรรมในการจัดการน้ำเสียในคลอง เช่น ระบบเติมอากาศแบบ Nano- Bubble ร่วมกับการเติมเอนไซม์ลงไปในคลองเพื่อช่วยในการบำบัด (เบื้องต้นมีการทดลองใช้ในคลองเปรมประชากร)

